

Η εταιρεία συμβούλων εκπαίδευσης & σταδιοδρομίας EMPLOY σας κοινοποιεί την υλοποίηση του βιωματικού σεμιναρίου:

ΔΙΑΦΥΛΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ & ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ:

Από την Παιδική Ηλικία μέχρι την Εφηβεία

31 Μαρτίου 2012 | Αθήνα

Εισαγωγή

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Καθηγητής Müller-Limmroth, προφανώς δεν υπάρχουν πολλά επαγγέλματα, στα οποία η κοινωνία θέτει τόσο αντιφατικές απαιτήσεις, όπως αυτό του/της εκπαιδευτικού. Ο/Η δάσκαλος/α οφείλει να είναι δίκαιος/η και ταυτόχρονα ανθρωπίνος/η και επιεικής, να προφυλάσσει από εξαρτήσεις και να διαφωτίζει για το AIDS.

Οι εκπαιδευτικοί έχουν αναλάβει –στο πλαίσιο των παιδαγωγικών τους καθηκόντων– εκτός από τη διδασκαλία γνωστικών αντικειμένων, την κοινωνικοποίηση του/της μαθητή/τριας. Κανείς δεν αμφισβητεί το σημαντικό ρόλο των εκπαιδευτικών στη διαμόρφωση στάσεων, κυρίως στην πρώτη σχολική ηλικία, κατά τη διάρκεια της οποίας μορφοποιούνται οι στάσεις και οι πεποιθήσεις του ανθρώπου, που –σύμφωνα με τα δεδομένα της κοινωνικής ψυχολογίας– δύσκολα μεταβάλλονται. Στη βάση αυτή, η αγωγή υγείας και η αγωγή του πολίτη αποτελούν δύο διεπιστημονικά αντικείμενα, τα οποία έχουν ενταχθεί στο αναλυτικό πρόγραμμα των εκπαιδευτικών συστημάτων του δυτικού κόσμου και αποσκοπούν στην κοινωνική ένταξη και την κοινωνική υγεία – ευεξία (well-being) του αναπτυσσόμενου ατόμου.

Μέσω της αγωγής υγείας οι εκπαιδευτικοί στοχεύουν στη διαμόρφωση συμπεριφορών υγείας, που βασίζονται στην ομαλή κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού (δημιουργία καλής εικόνας εαυτού, καλλιέργεια αυτοπεποίθησης, διαχείριση συναισθημάτων κτλ.) και την αρμονική αλληλεπίδρασή του με τον κόσμο (πρόσωπα και πράγματα).

Στο πλαίσιο της αγωγής του πολίτη (εκπαίδευση για την πολιτειότητα) οι εκπαιδευτικοί προσεγγίζουν θέματα κοινωνικού ενδιαφέροντος που αφορούν τις κοινωνικές σχέσεις (όπως οι διαφυλικές σχέσεις), τους κανόνες, τις ηθικές αξίες και τις νόρμες (για παράδειγμα ως προς το κοινωνικό φύλο και τη σεξουαλικότητα). Ο/Η εκπαιδευτικός, ως καθοδηγητής, εμπυχωτής και διαμεσολαβητής της γνώσης, στοχεύει στην προαγωγή υγιών διαπροσωπικών και διομαδικών σχέσεων, συμβάλλοντας στην κοινωνική ειρήνη και δικαιοσύνη. Επίσης, συμβάλλει καθοριστικά στη διαμόρφωση του αξιακού συστήματος των μαθητών/τριών (έκφραση κοινωνικής ανοχής και αλληλεγγύης σε ευάλωτα άτομα και ομάδες) και στη δημιουργία υπεύθυνων πολιτών.

Ένα από τα πιο ευαίσθητα θέματα, το οποίο εγγράφεται τόσο στο πεδίο της αγωγής υγείας όσο στο πεδίο της αγωγής του πολίτη, είναι αυτό της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης.

Η σεξουαλική υγεία αποτελεί βασικό στόχο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ). Σύμφωνα με τον ΠΟΥ (1975), «η σεξουαλική υγεία συνιστά την ένταξη των σωματικών, συναισθηματικών, διανοητικών και κοινωνικών στοιχείων της σεξουαλικής ευεξίας σε οτιδήποτε μπορεί να εμπλουτίσει και να συμβάλει στην ανάπτυξη της προσωπικότητας, της επικοινωνίας και της αγάπης. Η έννοια της σεξουαλικής υγείας περιλαμβάνει μια θετική προσέγγιση της ανθρώπινης σεξουαλικότητας. Ο σκοπός της σεξουαλικής υγείας εντοπίζεται στην προσπάθεια βελτίωσης της ποιότητας ζωής και των διαπροσωπικών σχέσεων και όχι μόνο στην παροχή πληροφοριών και υπηρεσιών φροντίδας σχετικά με την αναπαραγωγή και τα ΣΜΝ».

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα μιας εμπειρικής έρευνας (Papathanasiou, 2011), που στηρίχθηκε σε συνεντεύξεις με πολιτικούς, στελέχη της δημόσιας διοίκησης, επιστήμονες και εκπροσώπους ΜΚΟ, οι εκπαιδευτικοί:

- «είναι περισσότερο διστακτικοί στο να περάσουν στις διαφυλικές σχέσεις, στη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση... γενικότερα εκεί είναι πιο διστακτικοί, επειδή ίσως δεν

ξέρουν το θέμα, δηλαδή δεν νιώθουν να πατούν γερά στα πόδια τους, άρα δεν θέλουν και να το διαπραγματευτούν.» Υπεύθυνη αγωγής υγείας Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

•«δυσκολεύονται να διαχειριστούν τέτοια θέματα (περί σεξουαλικότητας) μέσα στην τάξη... σκέφτονται μήπως υπάρξουν αντιδράσεις κι από τους γονείς, από διάφορους συντηρητικούς κύκλους της τοπικής κοινωνίας...» Υπεύθυνη για θέματα εκπαίδευσης σε οργανισμό δημόσιας υγείας

•«το βλέπουν (τη σεξουαλική αγωγή) σαν καυτή πατάτα. Κανένας δε θέλει να αναλάβει αυτό το ρίσκο. Για να καταλάβεις... για να γίνει ένα πρόγραμμα σεξουαλική αγωγής πρέπει να βρεθεί ένας δάσκαλος, ένας καθηγητής, εθελοντής... ε, πολύ δύσκολα να βρεθεί να αναλάβει κάποιος.» Υπεύθυνος για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σε οργανισμό δημόσιας υγείας

Από τα παραπάνω γίνεται εμφανής η δυσκολία πολλών εκπαιδευτικών να διαχειριστούν, στο πλαίσιο του παιδαγωγικού τους έργου, ζητήματα που άπτονται του φύλου και της σεξουαλικότητας. Για το λόγο αυτό κρίνεται αναγκαίος ο σχεδιασμός δράσεων κατάρτισης των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων (από το νηπιαγωγείο μέχρι το λύκειο), με σκοπό την εξοικείωσή τους με το θέμα της σεξουαλικότητας και του σεξ και τον εξοπλισμό τους με τα κατάλληλα παιδαγωγικά εργαλεία παρέμβασης. Οι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι έχουν άνεση με το θέμα της ανθρώπινης σεξουαλικότητας και δείχνουν κατανόηση στις διαφορετικές εκφάνσεις της, αποτελούν ένα εξαιρετικά σημαντικό μέσο για αποτελεσματικές σχολικές παρεμβάσεις, τόσο για την πρόληψη ΣΜΝ, ανεπιθύμητων κυήσεων και σεξουαλικής εκμετάλλευσης όσο και για την καταπολέμηση του στίγματος της αμφι/ομοφυλοφιλίας, στηρίζοντας και ενδυναμώνοντας τους/τις ευάλωτους/ες μαθητές/τριες τους, που ενδέχεται να πέσουν θύματα σχολικού εκφοβισμού και ενδοσχολικής βίας.

Χαρακτηριστικά του σεμιναρίου

Μέσω του βιωματικού αυτού σεμιναρίου, οι συμμετέχοντες/ουσες θα διερευνήσουν τις στάσεις, τις αναπαραστάσεις, τις αντιλήψεις και τις πεποιθήσεις τους για θέματα φύλου και σεξουαλικότητας και θα εξετάσουν το πώς αυτά επιδρούν εντέλει στην άσκηση του έργου τους (σεξουαλική διαπαιδαγώγηση παιδιών και εφήβων). Εργαλεία διερεύνησης θα αποτελέσουν βιωματικές ασκήσεις βασισμένες στις θεωρίες των κοινωνικών αναπαραστάσεων (social representations) και των αιτιακών αποδόσεων (attribution theories). Τα εν λόγω μοντέλα μπορούν να φανούν χρήσιμα διαγνωστικά και παρεμβατικά εργαλεία

για το/τη μαχόμενο/η εκπαιδευτικό μέσα σε ένα πλαίσιο αυτο-ανακάλυψης (self-discovery).

Βασικά ερωτήματα που θα διερευνηθούν στο πλαίσιο του σεμιναρίου αφορούν τον εννοιολογικό ορισμό, το περιεχόμενο και τη στοχοθεσία της σεξουαλικής και συναισθηματικής αγωγής. Για τη μελέτη και την κατανόηση της ανθρώπινης σεξουαλικότητας θα ακολουθηθεί η βιοψυχοκοινωνική προσέγγιση, ενώ θα γίνει αναφορά και σε στοιχεία της εθολογίας. Μέσα από περιπτώσεις μελέτης (case studies) οι συμμετέχοντες/ουσες θα προβληματιστούν πάνω σε πραγματικά περιστατικά από τη σχολική πράξη και θα επιχειρήσουν την ορθή επίλυση των αναδυόμενων προβλημάτων.

Θα χρησιμοποιηθούν διάφορες τεχνικές έκφρασης και επικοινωνίας, όπως role-play, photolangage, art therapy, καθοδηγούμενο όνειρο κ.ά. Ο μη-κατευθυντικός, μη-παρεμβατικός συντονισμός της ομάδας επιτρέπει στον/στην καθένα/καθεμία από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να αισθανθεί ασφάλεια και να εμπλακεί στην όλη διαδικασία σύμφωνα με τον προσωπικό του/της ρυθμό.

Οι συμμετέχοντες/ουσες θα έχουν την ευκαιρία να εκπαιδευτούν σε βασικές αρχές της προσωπικοκεντρικής προσέγγισης της «σχέσης βοήθειας» (relation d'aide) του Carl Rogers, στη «μεθοδολογία της προσωπικής πορείας» (personal trajectory methodology) και στην παρέμβαση βασισμένη στη θεωρία και στις ενδείξεις σχετικά με τον κύκλο της τρωτότητας (theory based and evidence based intervention concerning the cycle of vulnerability), όπως αυτή αναπτύχθηκε από τον εκπαιδευτή του σεμιναρίου κατά την εκπόνηση της διδακτορικής του διατριβής (Parathanasiou, 2011). Βασικό εκπαιδευτικό υλικό θα αποτελέσει το εγχειρίδιο παρέμβασης (manual) για θέματα φύλου, σεξουαλικότητας και πολιτισμικών ιδιαιτεροτήτων του εκπαιδευτή, το οποίο κυκλοφορεί σε ψηφιακή μορφή (CD-Rom) σε 25 χώρες τις Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το σεμινάριο απευθύνεται σε επαγγελματίες του χώρου της αγωγής και της εκπαίδευσης (εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, παιδαγωγοί και ειδικοί παιδαγωγοί, παιδοψυχολόγοι και σχολικοί ψυχολόγοι κ.ά.).

Το σεμινάριο λόγω του βιωματικού του χαρακτήρα έχει μέγιστο αριθμό 25 συμμετεχόντων και θα τηρηθεί αυστηρά σειρά προτεραιότητας

Πρόγραμμα

10.00 - 10.30: Προσέλευση

10.300 - 11.00: Προσέλευση

11.00 - 13.00: Α' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΥΛΟ

- βιολογικό και κοινωνικό φύλο
 - η κοινωνική κατασκευή του φύλου: το να είσαι κορίτσι/γυναίκα – το να είσαι αγόρι/άνδρας
 - αναπαραστάσεις της θηλυκότητας και της αρρενωπότητας
 - φύλο και σωματικός εαυτός
 - η κατανόηση από το παιδί της έννοιας του φύλου
 - οι φυλετικές ταυτότητες στο σχολείο
 - εφηβεία και διαφυλικές σχέσεις
- 13.00 – 13.30: coffeebreak

13.30 – 15.30: Β' ΕΝΟΤΗΤΑ: ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΤΗΤΑ

- σεξουαλικός προσανατολισμός και σεξουαλική ταυτότητα
- σεξουαλικότητα και ηθική
- η εμπλοκή του σώματος στην ερωτική σχέση: πότε, πώς και γιατί;
- σεξουαλική παρενόχληση και σεξουαλική κακοποίηση
- ιατρικά θέματα που σχετίζονται με τη σεξουαλικότητα: ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη – έκτρωση, ΣΜΝ – HIV/AIDS
- απαντώντας στις «δύσκολες» ερωτήσεις του παιδιού για τη σεξουαλικότητα σεξ και εφηβεία

15.30 -16.00: Ερωτήσεις – Απαντήσεις – Συζήτηση.

16.00 Λήξη σεμιναρίου - Παραλαβή βεβαιώσεων

Προσκεκλημένος Ομιλητής

Δρ. Χρυσοβαλάντης Παπαθανασίου

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα

Ο Χρυσοβαλάντης Παπαθανασίου είναι Διδάκτωρ Ψυχολογίας του Université deProvenceAix-Marseilleστη Γαλλία. Κατέχει πτυχίο Επιστημών της Αγωγής από το ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών και μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών (DEA) στην Κοινωνιολογία από την παγκοσμίου φήμης EcoledesHautesEtudesenSciencesSocialesστο Παρίσι. Οι μεταπτυχιακές σπουδές του πραγματοποιήθηκαν με υποτροφία της Γαλλικής Κυβέρνησης, ενώ μέρος των προπτυχιακών σπουδών του έλαβε χώρα στο KatholiekeHogeschoolBrusselστο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος «Erasmus». Το 2001 ολοκλήρωσε τον ετήσιο κύκλο ψυχαναλυτικών σεμιναρίων κατάρτισης με θέμα το παιδί και τον έφηβο, που διοργανώνει το επιστημονικό σωματείο «Séminaires psychanalytiques de Paris». Έχει παρακολουθήσει εξειδικευμένα μαθήματα για τη Δημόσια Υγεία στην Ιατρική Σχολή του Université LibredeBruxellesκαι από το 2002 έως σήμερα είναι εξ. Επιστημονικός Συνεργάτης στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας στην Αθήνα, συμμετέχοντας στις διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του Τομέα Κοινωνιολογίας. Το 2005-2006 διετέλεσε Εμπειρογνώμονας-Σύμβουλος του Υπουργείου Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, υπεύθυνος για τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα της κοινωνικής αλληλεγγύης, στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης (ΕΣΣΑ) της περιόδου 2007-2013 για την Υγεία. Έχει εργαστεί εθελοντικά στον τομέα της πρόληψης πολλών ΜΚΟ για το AIDS τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Ανήκει στα ιδρυτικά μέλη του Σωματείου για το HIV/AIDS «Υπόσχεση» στην Πάτρα, όπου εκλέχτηκε Γενικός Γραμματέας και κατόπιν Αντιπρόεδρος ΔΣ. Υπήρξε εθνικός εκπρόσωπος της Ελλάδας σε ευρωπαϊκά προγράμματα για το AIDS, όπως το «AIDS& Mobility» και το «Eurosupport». Για τον αγώνα του κατά του AIDS έχει λάβει Εύφημο Μνεία από τη Βασίλισσα της Μεγάλης Βρετανίας Ελισάβετ Β' και τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Πατρών. Από 2003 έως το 2004 εργάστηκε ως Επιστημονικός Συνεργάτης του Université deToulouseII-LeMirail, συμμετέχοντας σε ευρωπαϊκή έρευνα για την ισότητα των φύλων, ενώ το2005 συνεργάστηκε με το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, λαμβάνοντας μέρος ως βασικός ερευνητής στη διεξαγωγή πανελλήνιας έρευνας για τη γυναικεία απασχόληση. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στις ψυχοκοινωνικές πτυχές του AIDS, την αγωγή και προαγωγή υγείας, το κοινωνικό φύλο και τη σεξουαλικότητα. Μελέτες του έχουν παρουσιαστεί σε εθνικά και διεθνή συνέδρια, έχουν

δημοσιευτεί σε αναγνωρισμένα επιστημονικά περιοδικά με κριτές και έχουν αποτελέσει κεφάλαια σε βιβλία. Έχει εργαστεί ως εκπαιδευτικός σε δημόσια και ιδιωτικά σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπου έχει υλοποιήσει ένα μεγάλο αριθμό προγραμμάτων αγωγής υγείας, καθώς και σε δομές διά βίου μάθησης.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Παπαθανασίου Β., «Αγωγή και προαγωγή υγείας στο σχολικό περιβάλλον: Βασικές αρχές και μεθοδολογία», Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Τεύχος 15, Σεπτέμβριος 2009, σελ. 47-61.

Papathanasiou V., «HIV/AIDS, Gender, Sexuality and Cultural Diversity», Manual (CD-ROM), AIDS & Mobility, Woerden, 2006.

Παπαθανασίου Χ., Αποστολίδης Θ., «AIDS και κοινωνικές αναπαραστάσεις: μια έρευνα ανάλυσης των δημοσιευμάτων του Τύπου στην Ελλάδα», στο Κ. Φελλάς (επιμ.) Κοινωνία και Υγεία: Ψυχοκοινωνικές και πολιτισμικές προσεγγίσεις στον κυπριακό και στον ελλαδικό χώρο, Εκδόσεις Κριτική, 2010, σελ. 196-226.

Παπαθανασίου Χ., «Η διαχείριση του HIV στο χώρο εργασίας: Διλήμματα και προκλήσεις στην εποχή της συνδυαστικής αγωγής», Ελληνικά Αρχεία AIDS 2009, 17(1) 84-97.

Παπαθανασίου Χ., Ιωαννίδη Ε., Αγραφιώτης Δ., «Η χρήση πολυμέσων (multimedia) και καλλιτεχνικών δράσεων για την πρόληψη του AIDS στους μετακινούμενους πληθυσμούς», Ελληνικά Αρχεία AIDS 2006, 14(3) 108-117.

Παπαθανασίου Χ., Αγραφιώτης Δ., «Οι σχέσεις του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού με ασθενείς του AIDS: αντιλήψεις των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων σε Ελλάδα και Γαλλία»,

Ελληνικά Αρχεία AIDS2005, 13(1) 45-53.

Παπαθανασίου Χ., Αγραφιώτης Δ., «AIDS και χώρος εργασίας: στάσεις και αναπαραστάσεις εργοδοτών για τα άτομα με HIV λοίμωξη», Ελληνικά Αρχεία AIDS2003, 11(3) 149-160.

Welzer-Lang D., Μειδάνη Α., Παπαθανασίου Χ., «Ισότητα των φύλων και αντιστάσεις των ανδρών στις αλλαγές», Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, Τόμος ΙΑ', τεύχος 41, Χειμώνας 2004, σελ. 169-194.

Παροχές

Σε όλους τους συμμετέχοντες παρέχεται:

§ Βεβαίωση παρακολούθησης

§ Σχετικό επιστημονικό υλικό σε ψηφιακή μορφή.

§ Φάκελος συνέδρου

§ Μπλοκ σημειώσεων

§ Στυλό

Γραμματεία σεμιναρίου

Για δηλώσεις συμμετοχής, αναλυτικές πληροφορίες και οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση, παρακαλούμε επικοινωνήστε με τη γραμματεία του σεμιναρίου.

Tel.: 2310 230545 Fax: 2310 230415 Mailto: info@e-employ.gr

(Ωρες επικοινωνίας: 10:00 έως 19:00 καθημερινά από Δευτέρα-Παρασκευή)

ή επισκεφθείτε το δικτυακό τόπο www.e-employ.gr για το αναλυτικό πρόγραμμα.

[ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ ΕΔΩ](#)